

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Проектування і конструювання виробів технічного, ювелірного та медичного призначення

Шифр та назва спеціальності

161 – Хімічні технології та інженерія

Інститут

ННІ Хімічних технологій та інженерії

Освітня програма

Хімічні технології та інженерія

Кафедра

Технологія кераміки, вогнетривів, скла та емалей (183)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Вільного вибору

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Федоренко Олена Юріївна

pyarn11@ukr.net

Доктор технічних наук, професор по кафедрі технології кераміки, вогнетривів, скла та емалей, професор

Автор понад 350 наукових публікацій, посібників та монографій.

Основні курси: Проектування і конструювання виробів технічного, ювелірного та медичного призначення, Хімічна технологія тонкої, технічної та біокераміки

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Освітня компонента «Проектування і конструювання виробів технічного, ювелірного та медичного призначення» спрямована на оволодіння методологією конструювання і проектування виробів різного функціонального призначення за допомогою комплексу сучасних професійних програм.

Мета та цілі дисципліни

Мета вивчення дисципліни - вивчення та засвоєння основ конструювання виробів з керамічних, композиційних та скломатеріалів з використанням доступних сучасних програм для 3D проектування.

Назва дисципліни

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Завданнями дисципліни є: формування системи професійних понять та термінів у сфері визначеної дисципліни; ознайомлення із основними програмними інструментами для 3D проектування виробів; ознайомлення з програмними продуктами для конструювання виробів технічного, медичного і ювелірного призначення; формування умінь застосовувати у практичній діяльності набуті навички в конструюванні і проектуванні виробів з використанням програми FreeCAD.

Формат занять

Лекції, практичні і лабораторні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

СК 4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.

СК 7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

СК 10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності за спеціалізацією.

СК 11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.

Результати навчання

ПРО2. Коректно використовувати у професійній діяльності термінологію та основні поняття хімії, хімічних технологій, процесів і обладнання виробництва хімічних речовин та матеріалів на їх основі.

ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію, основи наукових досліджень.

Обсяг дисципліни

4 кредити ECTS, 120 год., в т.ч. лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Індивідуальне завдання: розрахункова робота.

Підсумковий контроль: залік

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Знання, навички за результатами позитивного опанування попередніх дисциплін: Якість сировини та продукції хімічних виробництв, Технологічні принципи ресурсо-, енергозбереження та рециклінг, Інноваційні розробки в галузі.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Дисципліна є вільного вибору професійної підготовки. Теоретичні та прикладні засади дисципліни прив'язуються до вирішення професійних задач за спеціальністю. Навчання організовано з використанням середовища Microsoft 365. Навчально-методичні матеріали доступні студентам на сайті кафедри. Лекційний матеріал супроводжується фото та відео ілюстративним матеріалом.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Вступ. Поняття про проектування та конструювання. Значення автоматизованого проектування для розвитку науки, техніки і матеріального виробництва.

Тема 1. Структура та етапи проектування промислових виробів.

Тема 2. Системи автоматизованого проектування. Класифікація САПР та види забезпечення.

Тема 3. Геометричне, параметричне, асоціативне і об'єктно-орієнтовне конструювання.

Тема 4. Види та спеціалізовані модулі CAD-систем. Загальна характеристика, переваги та недоліки 2D і 3D CAD-систем.

Тема 5. Характеристика спеціалізованих CAD-систем для проектування промислових виробів.

Тема 6. Характеристика спеціалізованих CAD-систем для інженерних розрахунків.

Тема 7. Адитивні технології: області використання і особливості реалізації.

Тема 8. 3D друк та інші способи швидкого прототипування.

Теми практичних занять

Тема 1. Основи твердотільного проектування. Терміни і визначення. Етапи розвитку САПР. Види тривимірних моделей.

Тема 2. Компас 3D: функціональні можливості, програмне середовище. Інтерфейс програми.

Тема 3. AutoCAD: призначення, можливості, інтерфейс, особливості 3D проектування.

Тема 4. 3D's MAX: призначення, функціональні можливості, особливості інтерфейсу.

Тема 5. SolidWorks: етапи створення, функціональні можливості, інтерфейс, засоби діалогу із системою проектування.

Тема 6. FreeCAD: призначення, можливості, особливості інтерфейсу.

Тема 7. Особливості використання CAD/CAM систем в травматології і стоматології.

Тема 8. Використання CAD в ювелірному виробництві. Rhinoceros і Matrix Gold: функціональні можливості програм, етапи створення моделі виробу.

Теми лабораторних занять

Тема 1. Основи роботи з програмою FreeCAD. Вибір одиниць вимірювання

Тема 2 Створення і налаштування проекту (створення, перегляд, ескіз, переміщення)

Тема 3. Створення простої деталі. Інструменти Part Design.

Тема 4. Функції вирізування, видавлювання, обмеження і зовнішньої геометрії, скруглення кутів.

Тема 5. Робота з 3D об'єктами. Панелі інструментів та навігації.

Тема 6. Особливості шаблону. Скруглення кутів деталі.

Тема 7. Згинання, видавлювання, розрізання.

Тема 8. Створення, використання та редагування макросів.

Самостійна робота

Самостійна робота включає: опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до практичних занять, самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях, та розрахунково-графічне завдання, метою якого є відпрацюванні навичок отриманих в ході лекційних, лабораторних та практичних занять, спрямованих на створення візуалізацій виробів згідно з індивідуальним завданням. Зміст РГЗ складається з пояснювальної записки (до 10 стор. А4) і графічного матеріалу, що включає виконання параметричної моделі виробу за допомогою програми FreeCAD та розрахунка кількості матеріалу (керамічної маси або скломаси), необхідної для його виготовлення.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1	Комп'ютерне проектування промислових виробів: конспект лекцій / Ю. В. Холодняк; ТДАТУ. – Мелітополь: Люкс, 2021. – 140 с.
2	Ковальов Ю. М., Калініченко В. В. Основи тривимірного комп'ютерного моделювання : Навч. посібник / Ю. М. Ковальов, В. В. Каніліченко – Київ, 2018. – 205 с. Режим доступу: https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/33695 , вільний.

3	Основи графічного дизайну: Підручник / М.Куленко. - 2-ге вид, випр та доп. - Київ : Кондор, 2006.
4	Борисенко В.Д. Основи об'ємних зображень у середовищі проєктування AutoCAD: навчальний посібник / В.Д. Борисенко, О.Г. Бідніченко, Д.В. Котляр. – Миколаїв : НУК, 2012. – 336 с.
5	Булига, Ю. В. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін «Комп'ютерна графіка в технологічному проєктуванні» та «Комп'ютерна графіка в машинобудуванні»/ Ю. В. Булига, С. І. Сухоруков. – Вінниця : ВНТУ, 2012. – 78с.
6	Кукліна О.Ю. Лабораторні роботи з комп'ютерної графіки у середовищі проєктування AutoCAD : навчальний посібник / О.Ю. Кукліна, А.П. Бойко. – Миколаїв : НУК, 2013. – 82 с.
7	Мельник О. С. Комп'ютерна анімація та 3D-моделювання [Електрон. ресурс] : навч. посіб. / О. С. Мельник ; Умань. держ. педагог. ун-т ім. П. Тичини. – Електрон. текст. дані. – Умань : УДПУ ім. П. Тичини, 2018. – Режим доступу : https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/9998/1/kompanim.pdf , вільний (дата звернення 25.08.2023). – Назва з екрана
8	Бойко А. П. Комп'ютерне проєктування в середовищі 3D`s MAX [Електрон. ресурс] : навч. посіб. / А. П. Бойко, О. В. Дворник ; Миколаїв. нац. ун-т ім. П. Могили. – Електрон. текст. дані. – Миколаїв : ЧНУ ім. П. Могили, 2020. – 140 с. – Режим доступу: https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/380/1/Бойко%20А.%20П.%20Комп%27ютерне%20проєктування%20в%20середовищі.pdf , вільний (дата звернення 28.06.2023). – Назва з екрана.
9	Аббасов І. Б. Основи тривимірного моделювання в 3DS MAX 2018 : Навч. посібник / І. Б. Аббасов. – Харків : Balka-book, 2018. – 186 с. Режим доступу: https://www.trinosoft.com/index.php?page=3dsbook&section=2350 , вільний.

Додаткова література

1. Ковальов Ю.М., Верещага В.М.. Прикладна геометрія: нарисна геометрія, інженерна та компютерна графіка, сучасні напрями, 2012. – 438 с.
2. Білан, С. М. Засоби машинної графіки : Навчальний посібник / С. М. Білан, Д. М. Коваль. – Вінниця : ВДТУ, 2000. – 333 с.
3. Финкельштейн Эл. AutoCAD 2002. Библия пользователя: пер. с англ. – М. : Издательский дом «Вильямс», 2004. – 1072 с.
4. Бідніченко О.Г. Команди редагування двовимірних графічних примітивів у системі AutoCAD : навчальний посібник. – Миколаїв : НУК, 2006. – 64 с.
5. New Matrix Gold Transition Pricing [Електронний ресурс] // Офіційний сайт «GenVision Matrix». – Режим доступу: <https://gemvision.com/>, вільний (дата звернення 29.08.2021). – Назва з екрана.
6. Инструкция Matrix v.8 програма для ювелирного дизайну [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://waxmodels.ru/templates/waxmodels/files/pdf/pdf.php?matrix_8_0_manual_rus.pdf, вільний (дата звернення 29.08.2021). – Назва з екрана.
7. <https://videoinfographica.com/3dsmax-tutorials/> відеоуроки 3ds max.
8. Autodesk 3ds MAX.— [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/w/index.php?title=Autodesk_3ds_MAX&veaction=edit&vesection=1
9. Autodesk 3ds Max 2016 18.0 [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://programy.com.ua/ua/3ds_max/#ixzz42rcDxWg4.
10. КОМПАС-3D 16.— [Електронний ресурс] / Режим доступу: [Http://programy.com.ua/ua/kompas_3d/#ixzz42rbXVO6d](http://programy.com.ua/ua/kompas_3d/#ixzz42rbXVO6d).
11. О FreeCAD [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://wiki.freecadweb.org/About_FreeCAD/uk (дата звернення 30.05.2022) – Назва з екрана.
12. Chaudhary V.K. FreeCad. Learn Easily & Quickly. – German: Open Source Software, 2019. – 196 P.
13. Brad Collette, Daniel Falck. FreeCad. Solid Modeling with the power of Python. – Birmingham-Mumbai: PACT Publishing, 2012. – 69 P.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента розподіл балів	Шкала оцінювання		
	Сума балів	Національна оцінка	ECTS
100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (30%), поточного оцінювання (50%) та оцінки за розрахунково-графічну роботу (20%). Залік: письмове завдання (1 питання з теорії і 1 задача) та усна відповідь.	90–100	Відмінно	A
	82–89	Добре	B
	75–81	Добре	C
	64–74	Задовільно	D
	60–63	Задовільно	E
	35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
	0–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	X

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувачка кафедри
Олена ФЕДОРЕНКО

Гарант ОП
Олена ФЕДОРЕНКО

Дата погодження, підпис